

Den kontraherende part må i givet fald påvise, at den relevante internationale standard ikke i tilstrækkeligt omfang tilsikrer det ønskede beskyttelsesniveau.

Aftalen pålægger parterne forud for indførelsen af sanitære og phytosanitære foranstaltninger at foretage en risikovurdering baseret på videnskabelige oplysninger og relevante økonomiske faktorer. Hvert land foretager for sit eget vedkommende en risikovurdering ud fra de anførte parametre og fastlægger derudfra, hvad der forekommer landet selv at være et acceptabelt niveau. Der sigtes således ikke mod ensartede regler, men mod transparens, idet de faktorer, der lægges til grund for risikovurderingen og det acceptable niveau, skal notificeres til øvrige parter.

En særlig komité, der etableres i henhold til aftalen, skal udarbejde retningslinier for fastlæggelsen af et passende beskyttelsesniveau. Samtidig skal der oprettes nationale »kontaktpunkter«, hvor oplysninger om nationale SPS-foranstaltninger skal kunne indhentes.

Aftalen giver gennem sin bestemmelse om regionalisering mulighed for at opretholde eksport fra ikke-ramte dele af Unionen i tilfælde af sygdomsudbrud i en anden – begrænset – del.

AFTALE OM TEKSTILER OG BEKLÆDNING

Tekstiler og beklædning er for mange udviklingslande den ubetinget vigtigste eksportsektor. Udviklingslandene havde derfor som mål i forhandlingerne, at der skete en betydelig liberalisering af handelen med tekstilprodukter, der traditionelt har været genstand for høj beskyttelse i industrilandene både ved anvendelse af høje todsatser og kvantitative restriktioner.

Da tekstil- og beklædningssektoren samtidig er en meget sensitiv sektor i de fleste industrilande, har der været tale om meget vanskelige forhandlinger. En liberalisering af tekstilhandelen blev af industrilandene betinget af modindrømmelser, der kunne mildne virkningerne for tekstilindustrien i industrilandene. De krav, der blev stillet, var i det væsentlige, at de tekstileksporterende udviklingslande også skulle åbne deres egne markeder, samt at de handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter (antidumping og importregulering) skulle kunne anvendes mere fleksibelt med henblik på at modvirke alvorlige markedsforstyrrelser.

Der opnåedes enighed om, at tekstil- og beklædningssektoren fuldt ud skal integreres i det multilaterale handelssystem. Det indebærer først og fremmest en gradvis afvikling af Den Multilaterale Fiberaftale

(MFA) over en ti-årig periode. I overgangsperioden integreres de enkelte produkter gradvist i GATT-systemet under hensyntagen til produkternes betydning for de involverede landes industri og konkurrenceevne. Den største del af integrationen foregår i slutningen af overgangsperioden. Også andre restriktioner på tekstilområdet skal udfases.

Aftalen indeholder desuden en særlig beskyttelses-klausul, der kan bringes i anvendelse i overgangsperioden på selektiv basis, hvis der er risiko for, at integrationen af bestemte produkter fører til alvorlige markedsforstyrrelser.

For så vidt angår markedsadgang for tekstiler og beklædning indebærer resultatet væsentlige toldreduktioner i en række vigtige aftagerlande for den europæiske tekstilindustri såsom Japan og Canada. De asiatiske og latinamerikanske lande tilbyder også en vis åbning af deres markeder. For USA's vedkommende indebærer aftalen dog kun en gennemsnitlig toldreduktion på 12%.

AFTALE OM TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

Aftalen reviderer og udvider den under Tokyo Runden opnåede aftale om tekniske handelshindringer. I aftalen fastlægges procedurer for forberedelse, vedtagelse og anvendelse af tekniske forskrifter, normer samt afprøvnings- og certifikationssystemer. Formålet hermed er dels at sikre, at udenlandske produkter i videst muligt omfang ligestilles med indenlandske, dels at søge den internationale standardisering fremmet mest muligt samt at skabe en mere omfattende og lettere tilgængelig information på området.

Aftalen bestemmer, at opstilling af nationale normer så vidt muligt skal bygge på tilsvarende internationale normer, og aftaleparterne forpligter sig til at følge bestemte procedurer med henblik på gensidig underretning. Aftalen anerkender imidlertid et lands ret til individuelt at etablere passende nationale beskyttelsesniveauer af f.eks. sundheds-, miljø-, dyre- og plantemæssige hensyn. Aftalen opfordrer derfor til brug af internationale standarder hvor dette måtte være passende, men kræver ikke en sænkning af beskyttelsesniveauet som følge af international standardisering.

Ved undersøgelse af, om en vare opfylder gældende forskrifter, må der ikke ske en forskelsbehandling, som på nogen måde er til ugunst for udenlandske produkter, og undersøgelserne bør ikke finde sted, hvis de forårsager unødvendigt besvær for udenlandske producenter.